

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 9. novembra 2017*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Smernica 97/81/ES – Rámcová dohoda UNICE, CEEP a ETUC o práci na kratší pracovný čas – Doložka 4 – Pracovníci mužského a ženského pohlavia – Rovnosť zaobchádzania v oblasti sociálneho zabezpečenia – Smernica 79/7/EHS – Článok 4 – Pracovník na kratší pracovný čas vertikálneho typu – Dávky v nezamestnanosti – Vnútroštátna právna úprava, ktorá vylučuje doby poistenia za neodpracované dni na účely stanovenia obdobia poskytovania dávky“

Vo veci C-98/15,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Juzgado de lo Social n° 33 de Barcelona (Pracovný súd č. 33 Barcelona, Španielsko) zo 6. februára 2015 a doručený Súdnemu dvoru 27. februára 2015, ktorý súvisí s konaním:

María Begoña Espadas Recio

proti

Servicio Público de Empleo Estatal (SPEE),

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: sudcovia F. Biltgen (spravodajca), vykonávajúci funkciu predsedu piatej komory, podpredseda Súdneho dvora A. Tizzano, E. Levits, A. Borg Barthet a M. Berger,

generálna advokátka: E. Sharpston,

tajomník: V. Tourrès, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 15. júna 2016,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- María Begoña Espadas Recio, v zastúpení A. Calvo Calmache, abogado,
- španielska vláda, v zastúpení: A. Gavela Llopis, V. Ester Casas, L. Banciella Rodríguez-Miñón a A. Rubio González, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: S. Pardo Quintillán, A. Szmytkowska a M. van Beek, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 16. marca 2017,

* Jazyk konania: španielčina.

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka jednak výkladu doložky 4 rámcovej dohody o práci na kratší pracovný čas uzavretej 6. júna 1997 (ďalej len „rámcová dohoda“), ktorá je uvedená v prílohe smernice Rady 97/81/ES z 15. decembra 1997 týkajúcej sa rámcovej dohody o práci na kratší pracovný čas, ktorú uzavreli UNICE, CEEP a ETUC (Ú. v. ES L 14, 1998, s. 9; Mim. vyd. 05/003, s. 267), a jednak výkladu článku 4 smernice Rady 79/7/EHS z 19. decembra 1978 o postupnom vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach súvisiacich so sociálnym zabezpečením (Ú. v. ES L 6, 1979, s. 24; Mim. vyd. 05/001, s. 215).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi pani Mariou Begoňovou Espadasovou Reciovou a Servicio Público de Empleo Estatal (SPEE) (Verejná služba zamestnanosti, Španielsko) v súvislosti s určením základu pre výpočet obdobia poskytovania dávok v nezamestnanosti pre pracovníkov na kratší pracovný čas vertikálneho typu.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Odôvodnenie 4 rámcovej dohody znie:
„Kedže závery zasadnutia Európskej rady v Essene zdôraznili potrebu opatrení na podporu zamestnania aj rovnakých príležitostí pre ženy a mužov a vyzvali k opatreniam zameraným na „zvýšenie intenzity rastu zamestnaní, predovšetkým pomocou pružnejšej organizácie práce spôsobom, ktorý by splňal želania zamestnancov a požiadavky hospodárskej súťaže.“
- 4 Podľa doložky 1 písm. a) rámcovej dohody je jej účelom „zabezpečiť odstránenie diskriminácie pracovníkov na kratší pracovný čas a zlepšiť kvalitu práce na kratší pracovný čas“.
- 5 Podľa doložky 2 bodu 1 rámcovej dohody táto rámcová dohoda „platí pre pracovníkov na kratší pracovný čas, ktorí majú pracovnú zmluvu alebo pracovnoprávny vzťah podľa definície v práve, kolektívnej zmluve alebo platnej praxe v každom členskom štáte“.
- 6 Določka 3 bod 1 rámcovej dohody definuje „pracovníka na kratší pracovný čas“ ako zamestnanca, ktorého bežný pracovný čas, vypočítaný na základe týždňa alebo priemeru doby zamestnania do jedného roka, je kratší ako bežný pracovný čas porovnateľného pracovníka na plný úväzok.
- 7 Določka 4 bod 1 a 2 rámcovej dohody stanovuje:
„1. Pokiaľ ide o podmienky zamestnania, s pracovníkmi na kratší pracovný čas sa nebude zaobchádzať nevýhodnejším spôsobom ako s porovnateľnými pracovníkmi na plný úväzok len preto, že pracujú na kratší pracovný čas, pokiaľ nebude odlišné zaobchádzanie odôvodnené objektívnymi dôvodmi.
2. Tam, kde to bude možné, bude platiť zásada časového pomeru *pro rata temporis*.“

8 Določka 5 bod 1 písm. a) rámcovej dohody stanovuje:

„V súvislosti s doložkou 1 tejto dohody a zásadou nediskriminácie medzi pracovníkmi na kratší pracovný čas a plný úväzok:

a) členské štáty, po porade so sociálnymi partnermi, v súlade s vnútroštátnym právom alebo praxou, by mali identifikovať a analyzovať prekážky právnej alebo správnej povahy, ktoré môžu obmedzovať príležitosti na prácu na kratší pracovný čas, a podľa možnosti ich odstraňovať.“

9 Podľa článku 2 smernice 79/7 sa táto smernica vzťahuje najmä na pracovníkov, ktorých činnosť je prerušená z dôvodu nedobrovoľnej nezamestnanosti.

10 Podľa článku 3 tejto smernice do jej pôsobnosti patria tiež právne systémy, ktoré zabezpečujú ochranu pred nezamestnanosťou.

11 Článok 4 ods. 1 tej istej smernice stanovuje:

„Zásadou rovnakého zaobchádzania sa rozumie, že neexistuje žiadna priama či nepriama diskriminácia z dôvodu pohlavia, najmä s odvolaním sa na manželský alebo rodinný stav, predovšetkým pokiaľ ide o:

- rozsah jednotlivých systémov a podmienky prístupu k nim,
- povinnosť platiť príspevky a výpočet výšky príspevkov,
- výpočet dávok vrátane ich zvýšenia s ohľadom na manžela/manželku a závislé osoby, a podmienky určujúce trvanie a zachovanie nároku na dávky.“

Španielske právo

12 Články 203 až 234 Ley General de la Seguridad Social (všeobecný zákon o sociálnom zabezpečení) v znení schválenom Real Decreto Legislativo 1/1994 (kráľovský legislatívny dekrét č. 1/1994) z 20. júna 1994 (BOE č. 154 z 29. júna 1994, s. 20658) (ďalej len „LGSS“) upravujú ochranu nezamestnaných.

13 Podľa článku 204 ods. 1 LGSS ochrana v nezamestnanosti je tvorená príspevkovou časťou a časťou náhrad, pričom povaha oboch je verejná a povinná. Vec sama sa týka príspevkovej časti.

14 Článok 204 ods. 2 LGSS definuje príspevkovú časť tak, že „jej predmetom je poskytovanie dávok nahradzujúcich mzdové príjmy, ktoré sa nepoberajú v dôsledku straty predchádzajúceho zamestnania alebo skrátenia pracovného času“.

15 Pokiaľ ide o obdobie poskytovania dávok v nezamestnanosti v príspevkovej forme, článok 210 ods. 1 LGSS znie:

„Obdobie poskytovania dávky v nezamestnanosti závisí od odpracovaných období, v súvislosti s ktorými sa platilo poistné, v priebehu šiestich rokov predchádzajúcich právnomu stavu nezamestnanosti alebo v okamihu zániku poistnej povinnosti, a to podľa nasledujúcej stupnice:

Doba poistenia (v dňoch)/Obdobie poskytovania dávky (v dňoch)

od 360 do 539: 120

od 540 do 719: 180

od 720 do 899: 240

od 900 do 1 079: 300

od 1 080 do 1 259: 360

od 1 260 do 1 439: 420

od 1 440 do 1 619: 480

od 1 620 do 1 799: 540

od 1 800 do 1 979: 600

od 1 980 do 2 159: 660

od 2 160: 720.“

- 16 Pokiaľ ide o pracovníkov na kratší pracovný čas, právna úprava bola prijatá prostredníctvom Real Decreto 625/1985 por el que se desarrolla la Ley 31/1984, de 2 de agosto, de Protección por Desempleo (kráľovský dekrét č. 625/1985, ktorým sa vykonáva zákon č. 31/1984 z 2. augusta o ochrane v nezamestnanosti), z 2. apríla 1985 (BOE č. 109 zo 7. mája 1985, s. 12699) (ďalej len „RD č. 625/1985“).
- 17 Článok 3 ods. 4 RD č. 625/1985 stanovuje, že pokiaľ sa preukázané poistné týka práce na kratší pracovný čas alebo skutočnej práce v prípadoch skrátenia pracovného času, každý odpracovaný deň sa započítava ako deň poistenia bez ohľadu na dĺžku pracovného času.

Skutkové okolnosti vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 18 Pani Espadasová Reciová pracovala na kratší pracovný čas ako upratovačka nepretržite od 23. decembra 1999 do 29. júla 2013. Jej pracovný čas bol rozvrhnutý takto: každý týždeň dve a pol hodiny v pondelok, stredu a štvrtok a štyri hodiny v prvý piatok každého mesiaca.
- 19 Po skončení pracovného pomeru pani Espadasová Reciová požiadala o poskytovanie dávok v nezamestnanosti. Rozhodnutím SPEE z 30. septembra 2013 jej boli tieto dávky priznané na obdobie 120 dní.
- 20 Keďže sa domnievala, že má právo na poskytovanie dávok v nezamestnanosti počas obdobia 720 dní a nielen 120 dní, pani Espadasová Reciová podala sťažnosť proti tomuto rozhodnutiu.
- 21 Rozhodnutím z 9. decembra 2013 SPEE priznala pani Espadasovej Reciovej poskytovanie dávok v nezamestnanosti počas 420 dní. Na účely uplatnenia tohto obdobia 420 dní SPEE vychádzala zo skutočnosti, že pokiaľ je na základe článku 210 LGSS v spojení s článkom 3 ods. 4 RD č. 625/1985 v prípade práce na kratší pracovný čas obdobie poskytovania dávky v nezamestnanosti stanovené v závislosti od počtu dní poistenia v priebehu predchádzajúcich šiestich rokov, je potrebné zohľadniť len skutočne odpracované dni, konkrétne 1 387 dní, a nie šesť rokov platenia poistného ako celok.
- 22 Keďže sa pani Espadasová Reciová domnievala, že zaplatila poistné za celých šesť posledných rokov, podala žalobu na Juzgado de lo Social n° 33 de Barcelona (Pracovný súd č. 33 Barcelona, Španielsko), ktorou spochybňuje individuálne výpočty, ktoré vyhotovila SPEE.

- 23 Žaloba pani Espadasovej Reciovej sa týka obdobia poskytovania dávok v nezamestnanosti, ktoré jej priznala SPEE. Domnieva sa, že keďže odpracovala šesť po sebe idúcich rokov a platila poistné za 30 alebo 31 dní v mesiaci (spolu 2 160 dní), má nárok na poskytovanie dávky v nezamestnanosti počas obdobia 720 dní namiesto priznaných 420 dní poskytovania, teda počas troch pätín maximálneho obdobia poskytovania. Podľa jej názoru vylúčenie neodpracovaných dní na účely výpočtu jej dávok v nezamestnanosti predstavuje zavedenie rozdielneho zaobchádzania na úkor pracovníkov na kratší pracovný čas vertikálneho typu. Práca na kratší pracovný čas sa nazýva „vertikálna“ vtedy, ak má osoba, ktorá ju vykonáva, svoj pracovný čas rozvrhnutý na niekoľko pracovných dní v týždni, a „horizontálna“ vtedy, ak osoba, ktorá ju vykonáva, pracuje počas všetkých pracovných dní v týždni. V prejednávanej veci má pani Espadasová Reciová svoj pracovný čas rozvrhnutý predovšetkým na tri dni v týždni.
- 24 Vnútroštátny súd poukazuje na to, že dotknutá osoba preukázala, že platila poistné počas celých šiestich rokov predchádzajúcich skončeniu pracovného pomeru a že mesačné poistné bolo vypočítané na základe mzdy poberanej za mesiac ako celok (teda buď 30 alebo 31 dní), a nie za odpracované hodiny alebo dni. Tento súd však tiež konštatuje, že v prípade pracovníka na vertikálny kratší pracovný čas, akým je pracovný čas žalobkyne, vnútroštátna právna úprava dotknutá vo veci samej v zásade umožňuje zohľadniť len odpracované dni, a nie celé obdobie šiestich rokov platenia poistného. V dôsledku toho sa na účely stanovenia dĺžky poskytovania dávok v nezamestnanosti dni povinného platenia poistného nezohľadňujú ako celok.
- 25 V skutočnosti je podľa uvedeného súdu táto kategória pracovníkov dvojako penalizovaná, keďže zásada *pro rata temporis* sa uplatňuje v prípade vertikálnej práce na kratší pracovný čas dvakrát: najskôr nižší mesačný plat z dôvodu práce na kratší pracovný čas vedie k proporcionálne nižšej dávke v nezamestnanosti a ďalej obdobie poskytovania tejto dávky sa skracuje, keďže sa zohľadňujú len odpracované dni, aj keď obdobie prispievania bolo dlhšie.
- 26 Naopak ostatným pracovníkom, či už vykonávajú svoju prácu na kratší pracovný čas horizontálneho typu (práca počas všetkých pracovných dní) alebo na plný úväzok (nezávisle od rozvrhnutia pracovného času v priebehu týždňa), sa priznáva poskytovanie dávky v nezamestnanosti počas obdobia vypočítaného na základe všetkých dní prispievania.
- 27 Vnútroštátny súd ďalej uvádza, že sa preukázalo, že právna úprava dotknutá vo veci samej sa oveľa viac týka žien než mužov.
- 28 Za týchto podmienok Juzgado de lo Social n° 33 de Barcelona (Pracovný súd č. 33 Barcelona) rozhodol prerušiť konanie a položil Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. [Má sa] v súlade s judikatúrou stanovenou [rozsudkom Súdného dvora z 10. júna 2010, Bruno a i. (C-395/08 a C-396/08, EU:C:2010:329)] doložka 4 [rámcovej dohody] vykladať tak, že sa uplatňuje na dávku v nezamestnanosti príspevkového typu, akou je dávka stanovená v článku 210 [LGSS], financovanú výlučne z poistného odvedeného zamestnancom a podnikmi, v ktorých bol zamestnaný, ktorá vychádza z odpracovaných období, v súvislosti s ktorými sa platilo poistné, v priebehu šiestich rokov predchádzajúcich právnenému stavu nezamestnanosti?
2. [V] prípade kladnej odpovede na predchádzajúcu otázku má sa v súlade s judikatúrou stanovenou [rozsudkom Súdného dvora z 10. júna 2010, Bruno a i. (C-395/08 a C-396/08, EU:C:2010:329)] vykladať doložka 4 rámcovej dohody v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, aká je stanovená v článku 3 ods. 4 [RD č. 625/1985], na ktorý odkazuje bod 4 ods. 1 siedmeho dodatkového ustanovenia [LGSS], ktorá – v prípadoch ‚vertikálnej‘ práce na kratší pracovný čas (práca len tri dni v týždni) – vylučuje na účely výpočtu obdobia poskytovania dávky v nezamestnanosti neodpracované dni, hoci za ne bolo zaplatené poistné, v dôsledku čoho dochádza k skráteniu priznaného obdobia poskytovania dávky?

3. [Má] sa zákaz priamej alebo nepriamej diskriminácie na základe pohlavia, ktorý stanovuje článok 4 [smernice 79/7], vykladať v tom zmysle, že zakazuje alebo bráni vnútroštátnej právnej úprave, aká je stanovená v článku 3 ods. 4 [RD č. 625/1985], ktorá v prípadoch ‚vertikálnej‘ práce na kratší pracovný čas (práce vykonávanej len tri dni v týždni) vylučuje zo započítania ako dní poistenia neodpracované dni s následným skrátením obdobia poskytovania dávky v nezamestnanosti?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 29 Vnútroštátny súd sa prvou otázkou v podstate pýta, či sa doložka 4 bod 1 rámcovej dohody vzťahuje na takú dávku v nezamestnanosti príspevkového typu, o akú ide v spore vo veci samej.
- 30 V tomto ohľade doložka 4 bod 1 rámcovej dohody v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora stanovuje, pokiaľ ide o podmienky zamestnávania, zákaz zaobchádzať s pracovníkmi na kratší pracovný čas nevýhodnejším spôsobom ako s porovnateľnými pracovníkmi na plný úväzok len preto, že pracujú na kratší pracovný čas, pokiaľ nebude odlišné zaobchádzanie odôvodnené objektívnymi dôvodmi (rozsudok z 13. júla 2017, Kleinsteuber, C-354/16, EU:C:2017:539, bod 25).
- 31 Súdny dvor navyše na jednej strane rozhodol, že z preambuly rámcovej dohody vyplýva, že sa vzťahuje na „podmienky zamestnania pracovníkov na kratší pracovný čas, pričom uznáva, že rozhodnutia o záležitostiach týkajúcich sa štatutárneho sociálneho zabezpečenia, ostávajú na členských štátoch“ (rozsudok zo 14. apríla 2015, Cachaldora Fernández, C-527/13, EU:C:2015:215, bod 36).
- 32 Na druhej strane konštatoval, že do pojmu „podmienky zamestnania“ v zmysle tejto rámcovej dohody patria aj dôchodky, ktoré závisia od pracovnoprávneho vzťahu medzi zamestnancom a zamestnávateľom, s výnimkou zákonných dôchodkových dávok sociálneho zabezpečenia, ktoré závisia skôr od sociálnych hľadísk ako od pracovnoprávneho vzťahu (rozsudky z 22. novembra 2012, Elbal Moreno, C-385/11, EU:C:2012:746, bod 21, a zo 14. apríla 2015, Cachaldora Fernández, C-527/13, EU:C:2015:215, bod 37).
- 33 V prejednávanej veci zo spisu, ktorý má k dispozícii Súdny dvor, vyplýva, že pokiaľ je dávka dotknutá vo veci financovaná výlučne z poistného plateného pracovníkom alebo zamestnávateľom, toto poistné je uhrádzané na základe vnútroštátnej právnej úpravy, v dôsledku čoho sa neriadi pracovnou zmluvou uzavretou medzi pracovníkom a zamestnávateľom. Ako uviedla generálna advokátka v bode 38 svojich návrhov, takáto úprava je bližšia systému sociálneho zabezpečenia spravovanému štátom v zmysle judikatúry citovanej v predchádzajúcom bode. V dôsledku toho takéto poistné nemôže spadať pod pojem „podmienky zamestnania“.
- 34 Preto je namieste odpovedať na prvú otázku tak, že doložka 4 bod 1 rámcovej dohody sa neuplatňuje na dávku v nezamestnanosti, o akú ide vo veci samej.

O druhej otázke

- 35 Vzhľadom na odpoveď na prvú otázku netreba odpovedať na druhú otázku.

O tretej otázke

- 36 Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 4 ods. 1 smernice 79/7 má vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu, ktorá v prípade vertikálnej práce na kratší pracovný čas vylučuje neodpracované dni z výpočtu dní, za ktoré bolo poistenie zaplatené,

a tým skracuje obdobie poskytovania dávky v nezamestnanosti, pokiaľ sa konštatuje, že väčšinu pracovníkov na kratší pracovný čas vertikálneho typu tvoria ženy, na ktoré majú také vnútroštátne opatrenia negatívny vplyv.

- 37 Na účely odpovede na túto otázku treba pripomenúť, že hoci je nesporné, že právo Únie nezasahuje do právomoci členských štátov organizovať svoje systémy sociálneho zabezpečenia a že pokiaľ chýba harmonizácia na úrovni Európskej únie, je na právnej úprave každého členského štátu, aby stanovila podmienky poskytovania dávok sociálneho zabezpečenia, stále platí, že pri výkone tejto právomoci musia členské štáty dodržiavať právo Únie (rozsudky zo 16. mája 2006, Watts, C-372/04, EU:C:2006:325, bod 92 a citovaná judikatúra, ako aj z 5. novembra 2014, Somova, C-103/13, EU:C:2014:2334, body 33 až 35 a citovaná judikatúra).
- 38 Pokiaľ ide o otázku, či taká právna úprava, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, predstavuje, ako to naznačuje vnútroštátny súd, nepriamu diskrimináciu voči ženám, z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že ide o nepriamu diskrimináciu, keď pri uplatnení vnútroštátneho opatrenia, a to aj napriek jeho neutrálnej formulácii, dochádza v skutočnosti k znevýhodneniu omnoho väčšieho počtu žien ako mužov (rozsudky z 20. októbra 2011, Brachner, C-123/10, EU:C:2011:675, bod 56 a citovaná judikatúra, ako aj z 22. novembra 2012, Elbal Moreno, C-385/11, EU:C:2012:746, bod 29).
- 39 V prejednávanej veci treba poukázať na to, že vnútroštátne ustanovenie dotknuté vo veci samej sa vzťahuje na skupinu pracovníkov na kratší pracovný čas, ktorá je podľa konštatovaní vnútroštátneho súdu v podstatnej väčšine tvorená ženskými pracovníkmi. Pri odpovedi na položenú otázku je teda potrebné vychádzať z týchto konštatovaní.
- 40 V tomto ohľade treba spresniť, že spor vo veci samej sa líši od sporu, ktorý viedol k rozsudku zo 14. apríla 2015, Cachaldora Fernández (C-527/13, EU:C:2015:215), v ktorom Súdny dvor dospel k záveru, že dotknutá právna úprava týkajúca sa stanovenia základu pre výpočet úplného trvalého invalidného dôchodku nepredstavovala diskrimináciu v zmysle článku 4 ods. 1 smernice 79/7. V tomto rozsudku sa Súdny dvor totiž jednak domnieval, že nedisponoval nevyvrátiteľnými štatistickými údajmi týkajúcimi sa počtu pracovníkov na kratší pracovný čas, ktorých platby poistného boli prerušené, alebo ktoré by jednoznačne poukazovali na to, že túto skupinu pracovníkov tvorili hlavne ženy (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. apríla 2015, Cachaldora Fernández, C-527/13, EU:C:2015:215, bod 30), a jednak že dotknuté opatrenie malo neisté účinky, keďže niektorí z pracovníkov na kratší pracovný čas, teda zo skupiny údajne znevýhodnenej uvedeným opatrením, mohli byť zvýhodnení uplatnením tohto istého opatrenia.
- 41 V prejednávanej veci okrem toho, že štatistické údaje poskytnuté vnútroštátnym súdom nie sú spochybnené, zo spisu, ktorý má k dispozícii Súdny dvor, jasne vyplýva, že všetci pracovníci na kratší pracovný čas vertikálneho typu v pôsobnosti tohto vnútroštátneho opatrenia sú negatívne dotknutí týmto vnútroštátnym opatrením dotknutým vo veci samej, keďže v jeho dôsledku je obdobie, počas ktorého môžu poberať dávku v nezamestnanosti, skrátené v porovnaní s pracovníkmi na kratší pracovný čas horizontálneho typu. V dôsledku toho je nesporné, že nijaký pracovník z tejto skupiny nemôže mať prospech z uplatnenia takéhoto opatrenia.
- 42 Navyše vo veci samej vnútroštátny súd spresnil, že štatistické údaje týkajúce sa práce na kratší pracovný čas sa vzťahujú rovnako na všetkých pracovníkov na kratší pracovný čas bez ohľadu na to, či je ich práca rozvrhnutá horizontálne alebo vertikálne. Podľa vnútroštátneho súdu ženy tvoria 70 % až 80 % tak pracovníkov na kratší pracovný čas vertikálneho typu, ako aj pracovníkov na kratší pracovný čas horizontálneho typu. Z týchto informácií možno vyvodiť, že vnútroštátne opatrenie dotknuté vo veci samej negatívne ovplyvňuje omnoho väčší počet žien než mužov.
- 43 Za týchto podmienok je nutné dospieť k záveru, že také opatrenie, akým je opatrenie dotknuté vo veci samej, spôsobuje rozdielne zaobchádzanie na úkor žien v zmysle judikatúry pripomenutej v bode [38] tohto rozsudku.

- 44 Takéto opatrenie je však v rozpore s článkom 4 ods. 1 smernice 79/7, pokiaľ nie je odôvodnené objektívnymi skutočnosťami, ktoré nesúvisia s diskrimináciou na základe pohlavia. Tak je to v prípade, keď tieto opatrenia slúžia legitímnemu cieľu sociálnej politiky a keď sú vhodné a nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa (pozri v tomto zmysle rozsudok z 22. novembra 2012, Elbal Moreno, C-385/11, EU:C:2012:746, bod 32).
- 45 V prejednávanej veci treba konštatovať, že hoci návrh na začatie prejudiciálneho konania neobsahuje nijaký odkaz na cieľ sledovaný opatrením dotknutým vo veci samej, Španielske kráľovstvo na pojednávaní tvrdilo, že zásada „prispevania do systému sociálneho zabezpečenia“ odôvodňuje existenciu konštatovanej rozdielnosti zaobchádzania. Keďže sa teda nárok na dávky v nezamestnanosti a obdobie poskytovania týchto dávok odvíjajú jedine v závislosti od obdobia, počas ktorého zamestnanec pracoval alebo bol zaregistrovaný v systéme sociálneho zabezpečenia, bolo by na účely rešpektovania zásady proporcionality potrebné zohľadniť len skutočne odpracované dni.
- 46 V tomto ohľade a napriek tomu, že napokon prináleží vnútroštátnemu súdu, aby posúdil, či vnútroštátny zákonodarca skutočne sleduje tento cieľ, stačí uviesť, že vnútroštátne opatrenie dotknuté vo veci samej sa nejaví ako vhodné za zabezpečenie vzájomného vzťahu, ktorý podľa španielskej vlády musí existovať medzi poistným plateným pracovníkom a nárokmi, ktoré si uplatňuje v oblasti dávok v nezamestnanosti.
- 47 Ako totiž zdôraznila generálna advokátka v bode 59 svojich návrhov, pracovník na kratší pracovný čas vertikálneho typu, ktorý platil poistné za každý deň v každom mesiaci počas roku poberá dávku v nezamestnanosti počas kratšieho obdobia než pracovník na plný úväzok, ktorý platil rovnaké poistné. Vo vzťahu k prvému z týchto dvoch pracovníkov teda existencia vzájomného vzťahu, na ktorý poukazuje španielska vláda, zjavne nie je zaručená.
- 48 Ako teda uviedla generálna advokátka v bode 58 svojich návrhov, tento vzájomný vzťah by mohol byť zaručený, pokiaľ ide o pracovníkov na kratší pracovný čas vertikálneho typu, ak by vnútroštátne orgány zohľadnili ďalšie skutočnosti, ako napríklad obdobie, počas ktorého títo pracovníci a ich zamestnávateľia platili poistné, celkovú sumu zaplateného poistného alebo kumuláciu pracovných hodín, keďže tieto skutočnosti boli podľa vysvetlení poskytnutých vnútroštátnym súdom zohľadnené pri všetkých pracovníkoch, ktorých pracovný čas bol rozvrhnutý horizontálne, bez ohľadu na to, či pracovali na plný úväzok alebo na kratší pracovný čas.
- 49 Vzhľadom na všetky tieto úvahy je potrebné odpovedať na tretiu otázku tak, že článok 4 ods. 1 smernice 79/7 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu, ktorá v prípade vertikálnej práce na kratší pracovný čas vylučuje neodpracované dni z výpočtu dní, za ktoré bolo poistenie zaplatené, a tým skracuje obdobie poskytovania dávky v nezamestnanosti, pokiaľ sa konštatuje, že väčšinu pracovníkov na kratší pracovný čas vertikálneho typu tvoria ženy, na ktoré má takáto právna úprava negatívny vplyv.

O trovách

- 50 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

1. **Določka 4 bod 1 rámcovej dohody o práci na kratší pracovný čas uzatvorenej 6. júna 1997, ktorá je uvedená v prílohe smernice Rady 97/81/ES z 15. decembra 1997 týkajúcej sa rámcovej dohody o práci na kratší pracovný čas, ktorú uzavreli UNICE, CEEP a ETUC, sa neuplatňuje na dávku v nezamestnanosti príspevkového typu, o akú ide vo veci samej.**
2. **Článok 4 ods. 1 smernice Rady 79/7/EHS z 19. decembra 1978 o postupnom vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach súvisiacich so sociálnym zabezpečením sa má vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu, ktorá v prípade vertikálnej práce na kratší pracovný čas vylučuje neodpracované dni z výpočtu dní, za ktoré bolo poistenie zaplatené, a tým skracuje obdobie poskytovania dávky v nezamestnanosti, pokiaľ sa konštatuje, že väčšinu pracovníkov na kratší pracovný čas vertikálneho typu tvoria ženy, na ktoré má takáto právna úprava negatívny vplyv.**

Podpisy